

Eretnek gondolatok a gázcól – a Nagykövet közbeszól

2008-02-18 10:21:39

Téves kép él sokakban az európai gázpiaci liberalizációról, annak életképességéről, az importforrások hozzáférhetőségéről, az orosz gáz drágulásáról, a „gázfegyverről” és a vezetékvitákról, mutatott rá Székely Árpád, Magyarország oroszországi nagykövete.

Európa úgy akarja liberalizálni fogyasztói számára a gázpiacot, hogy lehetővé teszi számukra a szolgáltató váltásokat. Ez – a remények szerint árcsökkenéshez vezető megoldás - komoly ellentmondásban van azzal, hogy gázimport beszerzéseinket hosszú távú szerződések rögzítik, mutatott rá Székely Árpád, Magyarország oroszországi nagykövete a most folyó gázipari fórumon. Mint hangsúlyozta, egy iparágat csak akkor liberalizálhatunk, ha annak egészét ellenőrizzük. A gáz esetében ez nincs így, hiszen a források meghatározó részével nem rendelkezünk.

A nagykövet tévesnek tartja azt az európai vitát is, amely arról szól, hogy mely gázimport vezeték épüljön meg. A Nabucco-Déli Áramlat rivalizálás kapcsán kiemelte, hogy miközben az előbbi beruházás csak terv, az utóbbit tápláló Kék Áramlat vezeték már működik, s az új (bulgáriai és szerbiai) szakaszokra is megszülettek a szerződések. Mindazonáltal az európai gázigény a leginkább elfogadott előrejelzések szerint 2020-ra a mostani évi 480 milliárd köbméterről 600 milliárdra nő. Ez azt jelenti, hogy nem a most ismert variánsok közül kell választani, hiszen a tervbe vett öt-hat gázimport vezeték helyett akár húszra is szüksége lenne Európának a mennyiségi igények kielégítése és a diverzifikáció megteremtése miatt is.

Hibás Székely Árpád szerint az a vélekedés, vagy vád, hogy Oroszország számára valós nyomásgyakorló lehetőség a gázcsap elzárása egyes vevőivel szemben. Egyrészt az eladó maga is megsínyli, ha le kell mondania az árbevételről, másrészt amint a piaci szintre emeli az addig olcsóbban adott gázt adott vevőinél – ez a szándéka -, el is veszíti nyomásgyakorló erejét.

Az európai gázigény kielégítésére elvben az orosz, a katarai és az iráni gáz áll rendelkezésre. Utóbbi azonban politikai megfontolásból egyelőre kizárható, Katar pedig ráállt a cseppfolyós földgázra. (Tengeri kikötő nélküli országnak kockázatos cseppfolyósos gázra alapoznia.) Marad tehát Európa számára az orosz forrás Székely Árpád szerint, aki a közép-ázsiai forrásokat sem sorolja a reálisan elérhető közé. E térségben, történeti okokból az orosz mérnökök rendelkeznek megfelelő helyismerettel.

Világ gazdaság Online